

Załącznik do Uchwały
Nr XV/142/2011
Rady Miejskiej w Wolborzu
z dnia 30 grudnia 2011 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
DLA GMINY WOLBÓRZ
NA ROK 2012**

I. Wprowadzenie

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U z 2007 Nr 70 poz. 473 ze zm.)

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- 1) Uchwała Nr XXX/210/2001 Rady Gminy Wolbórz z dnia 29 sierpnia 2001 r. w sprawie ustalenia na terenie gminy Wolbórz liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży,
- 2) Uchwała Nr XXVIII/166/2005 Rady Gminy Wolbórz z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Wolbórz miejsc sprzedaży napojów alkoholowych,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpisuje się w cele i zadania przyjęte do realizacji w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, przyjętej Uchwałą Nr XXII/139/2008 Rady Gminy Wolbórz z dnia 11 czerwca 2008r na lata 2008-2015.

Finansową podstawę realizacji GPPiRPA stanowią dochody gminy z opłat za wydawanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Osobą odpowiedzialną - z ramienia Burmistrza Wolborza - za realizację działań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki uzależnień.

Adresatami programu są, w szczególności:

- konsumenci alkoholu;
- osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnieni od alkoholu;
- rodziny osób z problemem alkoholowym;
- dzieci i młodzież szkolna (uczniowie szkół podstawowych, gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych).

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy współpracy m.in. z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- szkołami,
- Komisariatem Policji w Wolborzu,
- stowarzyszeniami

II. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wolbórz w roku 2012

Cele i zadania określone w GPPiRPA w 2012 r. dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz zgodne są z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych. W tym celu wszystkie placówki oświatowe i organizacje z terenu Gminy Wolbórz przedłożyły informacje dotyczące wybranych problemów wymagających zaplanowania środków przy projektowaniu działań profilaktycznych. Dotyczy to szczególnie populacji dzieci i młodzieży.

Cel główny programu

**Ukazywanie młodym ludziom alternatywnych form spędzania czasu wolnego i
uświadamianie im, że tylko wychowanie w trzeźwości
i przeciwdziałanie alkoholizmowi może zapobiec wielu niepowodzeniom
w życiu każdego człowieka**

DZIAŁANIA:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie.

Zadania:

- *organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy domowej, poprzez dalsze prowadzenie Punktów Konsultacyjnych;*
- *kierowanie na badania w celu ustalenia diagnozy uzależnienia od alkoholu;*
- *udzielanie pomocy w organizacji i funkcjonowaniu grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej,*
- *inicjowanie działań wspierających proces zdrowienia osób uzależnionych i współuzależnionych, będących klientami Punktów, poprzez dofinansowanie maratonów terapeutycznych, w miarę zapotrzebowania;*
- *współpraca z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Piotrkowie Tryb., w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,*

Na terenie Gminy w 2012 r. kontynuowały będą swoją działalność dwa Punkty Konsultacyjne, w

miejsowości Wolbórz i Prosenie, świadczące usługi dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie. Dyżury pełnią terapeuci ds. uzależnień, którzy udzielają pomocy psychologicznej uzależnionym, współuzależnionym oraz dotkniętym przemocą w rodzinie. Prowadzą indywidualne konsultacje terapeutyczne oraz udzielają informacji i porad w zakresie podjęcia leczenia odwykowego. W tym zakresie podtrzymuje się współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji w Wolborzu, Sądem Rodzinnym, kuratorami sądowymi, GKRPA.

Ponadto od miesiąca marca 2008 r. przy Ośrodku Pomocy Społecznej działa Punkt Konsultacyjny dla młodzieży i dorosłych (rodziców, opiekunów, nauczycieli). Psychoterapeuta prowadzi zajęcia psychoedukacyjne i psychoprofilaktyczne oraz poradnictwo. Działania te mają na celu pomoc dzieciom i dorosłym krzywdzonym, zagrożonym przemocą emocjonalną, fizyczną. Udzielane są porady rodzicom doświadczającym problemów wychowawczych ze swoimi dziećmi. Kontynuacja pracy punktu uzasadniona.

Zakres finansowania działalności Punktów dotyczy:

- a. wynagrodzenia osób pełniących dyżury w Punkcie według jego harmonogramu i stawek określonych w GPPiRPA
- b. zakupu materiałów dydaktycznych, papierniczo – biurowych do prowadzenia i dokumentowania pracy Punktu,
- c. doposażenie Punktów (w tym: zakup opału do punktu konsultacyjnego w Proseniu).

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,

Zadania:

- 1) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych obejmujących szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień według autorskich opracowań w formie kompleksowych programów, w tym:
  - a. zajęć opiekuńczo – wychowawczych, aktywizujących, ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, zmniejszających ryzyko kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, w Szkole Podstawowej w Komornikach
  - b. grupowych zajęć profilaktycznych o charakterze psychoedukacyjnym z elementami socjoterapii, dotyczących kształtowania i utrwalania wyodrębnionych umiejętności psychologicznych, podejmowania racjonalnych decyzji w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, radzenia sobie z presją grupową, rozwijania postaw i zachowań prozdrowotnych oraz dostarczających informacji koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju, w Wolborzu, w siedzibie Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy Abstynenckiej „ZACISZE”, ul. Sportowa 7.

/Zakres finansowania ze strony GKRPA dotyczyć będzie kosztów wynagrodzenia realizatorów programów, kosztów zakupu pomocy, materiałów i artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem i w miarę posiadanych środków, organizacji dożywiania dzieci uczestniczących w profilaktycznych zajęciach pozalekcyjnych. oraz organizowaniu uroczystości świątecznych /.

- 2) Dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży celem prowadzenia powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, w tym tzw. dopalaczy.
- 3) Dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego (zimowiska, półkolonie, wyjazdy na zieloną szkołę) dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Przedsięwzięcia te powinny posiadać scenariusz zajęć zawierający treści profilaktyki uzależnień. Naborem dzieci uczestniczących w tej formie zajęć zajmują się pedagodzy szkolni i MOPS.
- 4) Dofinansowanie innych form działań informacyjnych, edukacyjnych, promujących zdrowy styl życia bez używek, integrujących w szczególności dzieci, młodzież oraz rodziny, w tym Szkolnych Dni Profilaktyki, konkursów tematycznych, festynów rodzinnych, zawodów sportowych oraz spektakli teatralnych.
- 5) Włączenie się w ogólnopolską profilaktyczną kampanię edukacyjną uwzględniającą problematykę uzależnień, zapobiegania agresji i przemocy „Zachowaj Trzeźwy Umysł” poprzez finansowanie kosztów publikacji materiałów informacyjnych i edukacyjnych potrzebnych do przeprowadzenia kampanii.
- 6) Sfinansowanie adaptacji pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, budynku przy ul. Sportowej 7 w Wolborzu.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Zadania:

- 1) Najważniejsze w tym zadaniu uznaje się szkolenie osób, zespołu interdyscyplinarnego .
- 2) Wspomaganie organizacji samopomocowych skupiających osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny przez dofinansowanie rodzinnych wyjazdów terapeutycznych-wypoczynkowych, podtrzymującym proces terapii osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 3) Dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji i stowarzyszeń mającej charakter związany z zapobieganiem powstawaniu problemów alkoholowych, szczególnie w odniesieniu do dzieci i młodzieży. Dotyczy głównie
  - a) organizacji alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci młodzież,

- b) pomocy finansowej przy organizacji imprez rekreacyjno-sportowych promujących zdrowy styl życia,
- c) wsparcie finansowe działań profilaktycznych prowadzonych w formie obozów, kolonii, zimowisk dla dzieci, w szczególności ze środowisk dysfunkcyjnych i zagrożonych;
- d) zakup specjalistycznych materiałów edukacyjnych (ulotek, broszur, literatury i czasopism specjalistycznych, nagród w konkursach i zawodach .

4. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Powyższe działanie jest na bieżąco monitorowane, a jego realizacja nastąpi w przypadku pojawienia się takiej konieczności.

Realizacja powyższego zadania polegać będzie na wspieraniu działań mających na celu odbudowanie bądź podtrzymanie przez wykluczone społecznie osoby, uzależnione od alkoholu lub narażone na wystąpienie problemu uzależnienia od alkoholu, umiejętności budowania pozytywnych relacji interpersonalnych, odpowiedzialnego budowania ról społecznych, umiejętności zaspokajania potrzeb i konstruktywnego kształtowania własnego życia – poprzez dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej lub Klubu Integracji Społecznej w zakresie określonym w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143 ze zm.).

III. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi/. Zgodnie z Rekomendacjami PARPA reprezentują one środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do zadań GKRPA zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

- 1) motywowanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia;
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddawania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym podejmowanie procedur interwencyjnych w sprawach przemocy domowej oraz na rzecz dobra małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy lub przemoc domowa
- 4) prowadzenie ewidencji osób uzależnionych i współuzależnionych, zarejestrowanych przez zespół ds. motywowania GKRPA ;
- 5) prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych w tym zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki (ulotek, broszur, plakatów, prenumerata czasopism);
- 6) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 7) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Wolborzu w sprawie ustalenia limitu punktów sprzedaży napojów zawierających 4,5%

- alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu, jak i poza miejscem sprzedaży, oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
- 8) kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia (zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
  - 9) inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
  - 10) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących zasad promocji i reklamy oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w art. 131 i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);

Dodatkowo przyjmuje się, że do zadań GKRPA należy:

- a. organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób prowadzących działalność gospodarczą związaną ze sprzedażą napojów alkoholowych,
- b. finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje i doskonalących umiejętności dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- c. opiniowanie wniosków dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w GPPiRPA,

IV. Określenie stawek płatności za usługi i wynagrodzenia dla osób wykonujących czynności ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wolbórz w 2012 r.

- 1) Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i aktywizujących dla dzieci, w ramach programu profilaktycznego- 25 zł./godz.
- 2) Prowadzenie grupowych zajęć profilaktycznych o charakterze psychoedukacyjnym, z elementami socjoterapii – 35 zł./godz.
- 3) Dyżury w Punkcie konsultacyjno-Informacyjnym – 52 zł./godz.
- 4) Udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych : kwota 13 %, minimalnego wynagrodzenia dla członka Komisji. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji.

V. Wskaźniki monitoringu

1. Liczba dzieci i młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi.
2. Liczba osób objętych działaniami pomocowymi – m.in. współuzależnieni, uzależnieni, dzieci z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
3. Liczba osób przyjętych przez Zespół ds. motywowania do leczenia odwykowego i punkty

konsultacyjne.

4. Liczba odbiorców projektów realizowanych przez stowarzyszenia.
5. Liczba i efektywność kontroli punktów obrotu napojami alkoholowymi.

VI. Finansowanie realizacji działań prowadzonych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z przepisami „*Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*” /art. 18²./ na realizację GPPiRPA przeznaczają się dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

W 2012 roku planowana wysokość dochodów z tytułu opłat za wydane zezwolenia wyniesie 180 000,00 zł.

Na realizację zadań określonych w GPPiRPA przeznaczają się kwotę 100850 ,00 zł.

Pozostała kwota 79150,00 zł przeznaczona na adaptację pomieszczeń w budynku komunalnym przy ul. Sportowej z przeznaczeniem na świetlicę środowiskową.

Szczegółowy zakres realizowanych zadań przedstawia Załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2012 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Miejskiej w Wolborzu.